

**RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.**

**A R R E S T**

**nr. 78.329 van 25 januari 1999  
in de zaak A. 77.404/VII-16.396.**

In zake : de n.v. VOLKSWAGEN BRUSSEL,  
die woonplaats kiest bij  
Advocaat D. LINDEMANS,  
kantoor houdende te BRUSSEL,  
Keizerslaan 3

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de  
Vlaamse regering,  
dat woonplaats kiest bij  
Advocaat H. GILLIAMS,  
kantoor houdende te BRUSSEL,  
Goedheidsstraat 5-7.

tussenkomen de partij :

de c.v. VLABRAVER,  
die woonplaats kiest bij  
Advocaat D. RYCKBOST,  
kantoor houdende te OOSTENDE,  
E. Beernaertstraat 80.

-----  
**D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,**

Gezien het verzoekschrift dat de n.v. VOLKSWAGEN op 5 februari 1998 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging te vorderen van het besluit van 21 november 1997 van de Vlaamse minister van leefmilieu en tewerkstelling houdende uitspraak over de beroepen aangetekend tegen het besluit van 29 mei 1997 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant waarbij aan de c.v. VLABRAVER de vergunning wordt verleend om te Drogenbos, aan de Humaniteitslaan, een afvalverbrandingsinstallatie uit te baten;

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op de artikelen 17 en 18;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Adjunct-auditeur P. SOURBRON;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 8 september 1998 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 24 september 1998;

Gehoord het verslag van Staatsraad R. STEVENS;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat D. LINDEMANS, die verschijnt voor de verzoekende partij, van Advocaten H. GILLIAMS en L. VAN BEVER, die verschijnen voor de verwerende partij, en van Advocaten D. RYCKBOST, E. RYCKBOST en M. SENELLE, die verschijnen voor de tussenkomende partij;

Gehoord Adjunct-auditeur P. SOURBRON, daartoe gemachtigd bij beslissing van de Auditeur-generaal van 11 december 1997 in zijn eensluidend advies;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Gelet op het bij artikel 90, § 3, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State vereiste advies van de Auditeur-generaal;

## **1. Feiten**

Overwegende dat de feitelijke gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Reeds voor het indienen van de kwestieuze vergunningsaanvraag zijn de milieu-effecten van een nieuwe verbrandingsinstallatie voor het Vlaams-Brabantse afval onderzocht in een milieu-effectrapport (verder MER) van december 1990.

In dat rapport worden vier mogelijke vestigingsplaatsen onderzocht, met name Grimbergen, Kessel-Lo, Drogenbos en Schelle (provincie Antwerpen).

Op 22 maart 1994 stelt de Vlaamse minister van leefmilieu en huisvesting een "Ontwerp van globaal concept voor de oplossing van de afvalproblematiek in Vlaams-Brabant" voor.

Dit "ontwerp van globaal concept" wordt door de Vlaamse regering principieel goedgekeurd in haar vergadering van 7 december 1994.

In de goedgekeurde conceptnota wordt een globaal beeld gegeven van de huisvuilproblematiek in de provincie Vlaams-Brabant, waarbij specifiek de nadruk wordt gelegd op het gebrek aan huisvuilverwerkingsinfrastructuur in de provincie.

Met betrekking tot de verbranding van afval wordt in de nota het volgende toekomstbeeld geschetst :

"Wanneer alle voorliggende elementen - inzonderheid het preventiebeleid - worden uitgevoerd zal dit resulteren in een vermindering van de huisvuilafvalstroom dat alsnog moet verwijderd worden.

Deze reststroom of m.a.w. wat noch kan voorkomen, hergebruikt of gerecycleerd worden, zal verbrand worden in een verbrandingsinstallatie met rookgaswassing en energie-recuperatie. Daarbij moet de beste beschikbare technologie aangewend worden om de rookgaswassing optimaal te laten werken. De vliegassen zullen gestort worden op een klasse I-stortplaats buiten Vlaams-Brabant. De bodemassen zullen gerecycleerd worden.

Na evaluatie van de effecten van het opgezette voorkomingsbeleid, het gerealiseerde beleid rond

hergebruik en in functie van de voortgang in de dossiers rond de verwezenlijking van de verwerkings-infrastructuur m.b.t. de recyclage van de afvalstoffen, zal de feitelijke dimensionering alsmede een voorstel tot inplanting worden bepaald van deze verbrandingsoven.

Deze beslissing zal genomen worden ten laatste einde 1995, in samenspraak met de betrokken gemeentebesturen, de intercommunales gelegen in Vlaams-Brabant, de provincie Vlaams-Brabant en het Vlaamse Gewest.

Op dat ogenblik moet er een duidelijk zicht zijn op de effectiviteit van de preventie en het hergebruik e.d. op de restfractie.

Dit laat toe om na te gaan bij het nemen van de beslissing rond de verbrandingsoven in hoeverre de voorkomingsmaatregelen evenals de genomen maatregelen inzake hergebruik en recyclage effectief werden ingesteld én/of wat het uiteindelijk effect ervan is.

Aan de nieuwe provincie Vlaams-Brabant zal gevraagd worden een concreet voorstel te doen van inplantingsplaats en capaciteit vóór midden 1995."

1.2.           Gevolg gevend aan de inhoud van bovenvermelde conceptnota, neemt de provincieraad van Vlaams-Brabant op 27 juni 1995 een beslissing waarbij "aan de Vlaamse regering (wordt) voorgesteld om voor de te bouwen afvalverbrandingsinstallatie een capaciteit te voorzien van 260.000 ton en deze in te planten te Drogenbos op de gronden gelegen naast de steg-electriciteitscentrale, kadaster Sectie A, nrs. 17t en 138m".

1.3.           Op 13 november 1995 wordt de coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid "VLAAMS-BRABANTSE AFVALVERWERKING EN ENERGIERECUPERATIE" (afgekort als VLABRAVER) opgericht. Deze vennootschap stelt zich luidens artikel 3 van de gecoördineerde statuten tot doel :

"- het nemen van initiatieven en het ontwikkelen van voorstellen gesitueerd binnen het kader van het door de Vlaamse Overheid goedgekeurde Afvalstoffenplan en van de besluiten van de Provincieraad van Vlaams-Brabant over het beleid inzake de afvalstoffen, op het vlak van de eindverwerking van huishoudelijke afvalstoffen en bedrijfsafvalstoffen, die inzake aard

en samenstelling vergelijkbaar zijn met de huishoudelijke afvalstoffen, welke, na preventie, redelijkerwijze niet kunnen gerecupereerd worden of niet in aanmerking komen voor materiaalrecuperatie, en de residu's welke overblijven na de eindverwerking van deze afvalstoffen;

- het opzetten van alle voorbereidende activiteiten die in eerste orde de vennoten en eventueel bijkomende vennoten de mogelijkheid moeten verlenen om op termijn te kunnen overgaan tot de bouw en de exploitatie van een nieuwe afvalverbrandingsoven met energierecuperatie in Vlaams-Brabant."

Volgens de beschikbare gegevens telt de c.v. VLABRAVER thans zes vennoten : de provincie Vlaams-Brabant, de Vlaamse Milieuholding/VLAR n.v., de OVAM, WATCO Vlaanderen, de intercommunales INTERLEUVEN en HAVILAND. In een latere fase zouden ook nog andere intercommunales en gemeenten tot de vennootschap kunnen toetreden.

1.4. Kort na de oprichting van de c.v. VLABRAVER wordt een aanvang genomen met het opstellen van het MER met het oog op het indienen van de milieuvergunningsaanvraag die heeft geleid tot het thans bestreden besluit.

Op 15 december 1995 verklaart AMINAL, cel MER, zich akkoord met het door de c.v. VLABRAVER voorgestelde college van deskundigen. Als coördinator van het college van deskundigen wordt L. VAN MIDDEL aangewezen.

De startvergadering is gehouden op 10 mei 1996.

Enkele maanden later, op 5 augustus 1996, sluit de c.v. VLABRAVER een overeenkomst met het studiebureau INTER-ECO voor het opstellen en het begeleiden van de milieuvergunningsaanvraag voor de verbrandingsoven.

1.5. Intussen werd de onteigeningsprocedure gestart voor de verwerving van de voor de verbrandingsinstallatie noodzakelijke gronden.

Bij besluit van 31 mei 1996 van de Vlaamse minister van leefmilieu en tewerkstelling werd OVAM

gemachtigd tot onteigening ten algemene nutte over te gaan van verschillende percelen gelegen op het grondgebied van de gemeente Drogenbos en van de gemeente Sint-Pieters-Leeuw.

In dit besluit wordt onder meer overwogen dat "de Bestendige Deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant op 15 juni 1995 de principiële beslissing genomen heeft om de site Drogenbos als de meest geschikte locatie voor de vestiging van de voor Vlaams-Brabant noodzakelijke verbrandingsinstallatie aan te bevelen en dat dit standpunt op 28 juni 1995 door de Provincieraad van Vlaams-Brabant bekrachtigd werd".

Op 8 november 1996 verklaart OVAM dat deze gronden na een eventuele onteigening, volgens een nog nader te bepalen modaliteit, ter beschikking zullen worden gesteld van de exploitant van de verbrandingsinstallatie. Volgens de tussenkomen partij zijn de gronden voor de vestiging van de verbrandingsoven uiteindelijk in der minne verworven.

1.6. Het milieu-effectrapport wordt door de administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer conform verklaard op 4 oktober 1996.

1.7. Op 13 december 1996 dient W. POOT, in zijn hoedanigheid van bestuurder van de c.v. VLABRAVER, bij de bestendige deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant een milieuvergunningsaanvraag in voor de exploitatie van een nieuwe verbrandingsinstallatie met energierecuperatie met een thermische capaciteit van 97 MW, gelegen te Drogenbos en te Sint-Pieters-Leeuw.

De vergunningsaanvraag omvat in concreto volgende onderdelen :

"- een verbrandingsoven met energierecuperatie van de niet te recupereren restfractie van niet gevaarlijke afvalstoffen, met een thermische capaciteit van 97 MW (wat bij een gemiddelde onderste verbrandingswaarde van 11.300 kJ/kg neerkomt op 28 ton/u of ca. 207.000 ton/jaar);

- de opslag en verbranding van, met energiewinning en met terugwinning van :
  - \* niet gevaarlijke huishoudelijke afvalstoffen;
  - \* niet gevaarlijke bedrijfsafvalstoffen die vergelijkbaar zijn met huishoudelijke afvalstoffen;
  - \* vast, niet-risicohoudend medisch afval;
  - \* andere niet gevaarlijke afvalstoffen.
- een afvalwaterzuiveringsinstallatie, met inbegrip van het lozen van effluentwater voor de behandeling van huishoudelijk afvalwater met een maximumdebiet van resp. 0,5 m<sup>3</sup>/uur, 6 m<sup>3</sup>/dag en 2.200 m<sup>3</sup>/jaar;
- 6 transformatoren van resp. 2 x 300 kVA, 3 x 2.500 kVA en 1 x 25.000 kVA;
- vast opgestelde batterijen, waarvan het produkt van de capaciteit, uitgedrukt in Ah, met de klemspanning, 18.900 ah x V bedraagt;
- een al dan niet overdekte ruimte waarin 5 autovoertuigen, andere dan personenwagens, gestald worden;
- een airconditioningsinstallatie, met een totale geïnstalleerde drijfkracht van 30 kW;
- 10 compressoren, met een geïnstalleerde totale drijfkracht van 253 kW;
- een opslagplaats voor samengeperste, vloeibaar gemaakte of in oplossing gehouden gassen, in verplaatsbare recipiënten, met een gezamenlijk waterinhoudsvermogen van 1.500 liter;
- opslagplaatsen van oxiderende, schadelijke, corrosieve en irriterende stoffen, met een totaal inhoudsvermogen van 485.000 kg;
- een bovengrondse opslag van 20.000 l diesel;
- een opslag van 10.000 l olie, verdeeld over 25 vaten van 200 l motorolie en 25 vaten van 200 l afvalolie;
- een verdeelinstallatie bestaande uit 1 dieselpomp;
- een laboratorium waarbij geen gevaarlijke stoffen worden geloosd;
- een inrichting voor het mechanisch behandelen van metalen, met een geïnstalleerde totale drijfkracht van 28,5 kW;
- vast opgestelde motoren met een nominaal vermogen van 200 kW;
- 2 stoomgeneratoren, andere dan lagedruk stoomgeneratoren, met elk een waterinhoud van 13.500 l;
- 3 stoomvaten, met inbegrip van warmtewisselaars waarvan de primaire ruimte als stoomvat wordt beschouwd, met een waterinhoud van 2 x 500 l en 1 x 44.000 l;
- 1 stoomturbine inclusief alternator met een vermogen van 25 MW".

Op de brief waarmee de vergunningsaanvraag wordt ingediend, staat vermeld dat "toelichtingen omtrent het dossier tevens bekomen (kunnen) worden bij

de opsteller ervan : INTER-ECO b.v.b.a., Dhr. Luc VAN MIDDEL, Fr. Verbeekstraat 233, 3090 Overijse".

De milieuvergunningsaanvraag wordt ontvankelijk en volledig verklaard op 23 december 1996.

1.8. Op dezelfde dag wordt de minister-president van de Brusselse regering schriftelijk in kennis gesteld van de ingediende milieuvergunningsaanvraag. Deze brief, die namens de bestendige deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant ondertekend is door de gemachtigde ambtenaar, luidt als volgt :

"Ik verwijs naar het samenwerkingsakkoord tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de uitwisseling van informatie over projecten met gewestgrensoverschrijdende milieueffecten.

Als bijlage gaat een exemplaar van de milieuvergunningsaanvraag ingediend door VLABRAVER C.V., Diestsesteenweg 52 te 3010 Leuven voor de exploitatie van een verbrandingsoven voor de verbranding met energierecuperatie van de niet te recupereren restfractie van niet gevaarlijke afvalstoffen met een thermische capaciteit van 97 MW.

De betreffende inrichting is M.E.R.-plichtig en de behandelingsprocedure is voorgescheven door het VLAREM, titel I. De heer Burgemeester van en te DROGENBOS is d.d. 23/12/1996 verzocht om een openbaar onderzoek te organiseren. Waarschijnlijk zal dat onderzoek plaatsvinden tijdens de maand januari, de juiste periode, die 30 dagen zal duren, kan worden medegedeeld door de heer Burgemeester van en te Drogenbos. In de procedure is ook een informatievergadering voorzien.

De uitspraak door de bestendige deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant is normaal (=zonder eventueel uitstel) voorzien uiterlijk op 23/4/1997".

1.9. Op dezelfde dag wordt de burgemeester van de gemeente Drogenbos verzocht om een openbaar onderzoek te organiseren over de vergunningsaanvraag. Dit wordt uiteindelijk georganiseerd van 25 maart 1997 tot en met 24 april 1997.

Op 14 april 1997 heeft te Drogenbos een openbare informatievergadering plaatsgevonden.

1.10. Op 27 maart 1997 verstuurt de Vlaamse minister van leefmilieu en tewerkstelling aan zijn Brusselse collega een brief met de volgende inhoud :

"Volgens de gegevens waarover ik beschik, werd door de Bestendige Deputatie van de provincie Vlaams Brabant aan uw regering op 23 december 1996 per aangetekend schrijven een exemplaar van de milieuvergunningsaanvraag (inclusief het milieueffectrapport) overgemaakt. In het begeleidend schrijven werd melding gemaakt van het verzoek aan de burgemeester van Drogenbos om een openbaar onderzoek en een informatievergadering te organiseren. De juiste periode van het openbaar onderzoek zou meegedeeld worden door de burgemeester van Drogenbos.

Bij aangetekend schrijven van 24 maart 1996 werd uw regering door de gemeente Drogenbos op de hoogte gesteld van het feit dat het openbaar onderzoek loopt van 25 maart 1997 tot en met 24 april 1997 en dat de informatievergadering doorgaat op 14 april 1997 om 19u30.

Ik ben dus van mening dat voldaan werd aan de bepalingen van de artikelen 4 en 5 van het samenwerkingsakkoord. Het uitstellen van het openbaar onderzoek is derhalve niet aangewezen. Ik wil hierbij ook uw aandacht vestigen op het vierde lid van artikel 5 van het samenwerkingsakkoord dat bepaalt dat een verlenging van de duur van het openbaar onderzoek niet mogelijk is.

Indien uw regering buiten de termijn van het openbaar onderzoek nog een standpunt zou formuleren, ben ik evenwel bereid, gelet op het principe van goede nabuurschap tussen onze gewesten, om dit standpunt onmiddellijk na ontvangst aan de Bestendige Deputatie van de provincie Vlaams-Brabant over te maken en de Bestendige Deputatie te verzoeken bij de beslissing over de milieuvergunningsaanvraag, indien mogelijk, uw standpunt in rekening te brengen. Hierbij wil ik er de aandacht op vestigen dat conform de bepalingen van titel I van het VLAREM de Bestendige Deputatie uiterlijk op 23 april 1997 een uitspraak moet doen over de milieuvergunningsaanvraag. Deze termijn kan met een periode van maximaal twee maanden verlengd worden. (....)".

1.11. Tijdens het openbaar onderzoek van de vergunningsaanvraag worden 1.612 petitie's, 33.712 schriftelijke en 8 mondelinge bezwaren en opmerkingen ingediend.

1.12. Met een besluit van 29 mei 1997 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant wordt de gevraagde vergunning verleend.

Naast de toepasselijke algemene en sectorale voorwaarden van Vlarem II worden in het vergunningsbesluit de volgende bijzondere milieuvergunningsvoorwaarden opgelegd :

"Artikel 1 : aspect lucht

- a) De volgende parameters dienen ter controle van de verbranding per ovenlijn continu aan de uitgang van de oven gemeten te worden :  $O_2$ , CO en temperatuur;
- b) De volgende parameters dienen per ovenlijn continu in de schouw gemeten te worden : stof, HCl,  $SO_2$ ,  $NO_x$ , CO,  $O_2$ , vochtgehalte, temperatuur en rookgasdebiet;
- c) De volgende parameters dienen per ovenlijn periodiek gemeten te worden in de schouw (om de 6 maanden): HF, zware metalen, gas- en dampvormige organische verbindingen;
- d) Dioxinen en furanen dienen minimum eenmaal per zes maanden en per ovenlijn gemeten te worden;
- e) Het gloeiverlies van de slakken dient om de zes maand gemeten te worden;
- f) Gedurende de eerste twaalf maanden na de in bedrijfstelling dienen de parameters vermeld onder c) en d) gemeten te worden om de twee maanden.

Artikel 2 : aspect bodem

- a) Het concept van de uit te voeren constructiewerken dient derwijze te zijn dat de grondbalans van ontgravingen en aanvullingen in evenwicht is. De verontreinigde gronden kunnen worden verwerkt op de site, en moeten geïsoleerd worden van de omgeving. Dit gedeelte van de grondwerken moet begeleid worden (ontwerp en uitvoering) door een erkend bodemsaneringsdeskundige;
- b) In het bijzonder bestek dat de aanneming van de werken zal regelen, dienen met betrekking tot het voorkomen van bodemvervuiling door bouwchemicaliën en koolwaterstoffen de nodige maatregelen te worden opgenomen.

Artikel 3 : aspect geluid

- a) Inkapselen van de ventilatoren (reductie van de geluidsbelasting binnen in het gebouw);

b) Isoleren van het aanzuig- en perskanaal (idem reductie binnen in het gebouw);  
c) Aanbrengen van een geluiddemper aan de uitblaas-zijde;

d) Isoleren van de schouwmantel door gebruik te maken van een dubbelwandige constructie in staal;

Artikel 4 : aspect verkeer

a) De aanvoer van de afvalstoffen en de afvoer van de verbrandingsresten dient derwijze te worden georganiseerd dat minimum 50% (gewicht) wordt aan- en afgevoerd per schip.

b) De aanvoer met ophaalwagens uit de gemeenten van het Pajottenland moet zoveel mogelijk via N285 naar N8 via Dilbeek op Ring of naar N28 langs Halle - N203 - ring Zuid worden georganiseerd.

c) Bovengeschiedt aan het bepaalde onder b) dient de exploitant, in overleg met de betrokken gemeentebesturen, een geschikte aanvoerroute uit te stippelen. Binnen de twaalf maanden na datum van onderhavig besluit dient de vergunningverlenende overheid in kennis gesteld te worden van de resultaten van dit overleg.

Artikel 5

In de inrichting mogen uitsluitend afvalstoffen worden aanvaard die niet op een andere, hoogwaardiger wijze nuttig kunnen worden toegepast.

Onder "hoogwaardiger" wordt hier verstaan de nuttige toepassing R1 tot R8 overeenkomstig het besluit van de Vlaamse Regering van 27 april 1994 houdende nadere omschrijving van de begrippen verwijdering en nuttige toepassing van afvalstoffen.

Artikel 6

De aanvaarding van niet risicohoudend medisch afval en andere niet gevaarlijke afvalstoffen is slechts toegelaten in zoverre hierdoor de verwijdering van huishoudelijke afvalstoffen niet in het gedrang wordt gebracht.

Artikel 7

De aanvaarding van andere niet gevaarlijke afvalstoffen is, per afvalsoort onderworpen aan de voorafgaandelijke goedkeuring van OVAM (afdeling Sturing Afvalstromen)".

1.13. Tegen dit besluit van de bestendige deputatie worden bij de Vlaamse minister van leefmilieu en tewerkstelling 1.191 beroepen ingediend.

1.14. In het kader van de beroepsprocedure worden verschillende adviezen uitgebracht :

a. De Vlaamse Milieumaatschappij verleent op 31 juli 1997 een gunstig advies dat zowel betrekking

heeft op de lozing van afvalwater als op het aspect luchtverontreiniging.

b. De administratie gezondheidszorg, hygiëne en gezondheidsinspectie, brengt op 4 september 1997 een ongunstig advies uit. Deze ongunstige beoordeling is gesteund op overwegingen aangaande het verkeer -de aan- en afvoerwegen zouden hun maximale capaciteit bereikt hebben- en aangaande de toename van de immissies van fijn stof, cadmium, stikstofdioxide en dioxines.

c. Door AROHM, afdeling stedenbouwkundige vergunningen, wordt op 17 september 1997 een principieel gunstig advies uitgebracht. In dit advies wordt gesteld dat de inrichting volgens het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse, vastgesteld bij koninklijk besluit van 7 maart 1977, gelegen is in een industriegebied en dat "de oven wordt ingeplant in een grootschalige industriële omgeving met goede verkeersontsluiting".

d. AMINAL, hoofdbestuur milieuvergunningen, adviseert op 18 september 1997 om het beroepen besluit te bevestigen, mits de door de bestendige deputatie opgelegde bijzondere milieuvergunningsvoorwaarden als volgt worden gewijzigd :

- de aanvoer van de afvalstoffen en de afvoer van de verbrandingsresten per schip zouden verhoogd moeten worden van 50 tot 70% van het aan- en afgevoerde gewicht;
- de na te leven emissiegrenswaarden zouden deze moeten zijn die gelden voor installaties met een nominale capaciteit van meer dan 30 ton/uur (artikel 5.2.3.3.4, § 2 van Vlarem II, dit zijn strengere grenswaarden dan de voorheen opgelegde grenswaarden).

e. Door OVAM worden in het kader van de beroepsprocedure in totaal 3 gunstige adviezen verleend,

respectievelijk op 25 juli 1997, 11 augustus 1997 en 19 augustus 1997.

In die adviezen stelt OVAM, beknopt samengevat, dat de nieuwe verbrandingsoven geen overcapaciteit zal doen ontstaan, dat het concept voldoet aan de "Best Beschikbare Techniek", dat de emissiegrenswaarden kunnen gehaald worden en dat "de keuze van de inplantingsplaats in feite buiten het beoordelingskader valt van de milieuvergunningsaanvraag" omdat de inplantingsplaats "gekozen (werd) door de provincieraad van de provincie Vlaams-Brabant dd. 27.06.1995".

f. De gewestelijke milieuvergunningscommissie verleent op 19 september 1997 een gunstig advies. In dat advies worden de wijzigingen van de bijzondere milieuvergunningsvoorwaarden, voorgesteld in het advies van AMINAL, overgenomen.

De c.v. VLABRAVER werd gehoord tijdens de vergadering van de gewestelijke milieuvergunningscommissie. Bij die gelegenheid heeft de vergunningsaanvrager een toelichtende nota overhandigd die ertoe strekt de bezwaren van de beroepsindieners te weerleggen.

1.15. In de periode van 20 juni 1997 tot 14 november 1997, d.w.z. praktisch gedurende de ganse beroepsprocedure, blijkt politiek en technisch overleg te hebben plaatsgevonden tussen het Vlaamse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest over een mogelijke samenwerking met betrekking tot de verbranding van huishoudelijk afval. Dit overleg heeft blijkbaar niet geleid tot concrete resultaten.

1.16. Met een besluit van 21 november 1997 doet de Vlaamse minister van leefmilieu en tewerkstelling uitspraak over de ingestelde administratieve beroepen.

In hoofdorde bevestigt dit besluit het beroepen besluit. Daarnaast worden aan het beroepen besluit een aantal wijzigingen aangebracht :

- de toegestane verwerkingscapaciteit wordt vastgesteld op 200.000 ton afvalstoffen per kalenderjaar;
- de emissiegrenswaarden worden verstrengd, in die zin dat de grenswaarden van artikel 5.2.3.3.4..2° van Vlarem II opgelegd worden, behalve wat betreft de parameter NOx waarvoor een emissiegrenswaarde wordt vastgesteld van 70 mg/m<sup>3</sup> uitgedrukt als NO<sub>2</sub>.

Het beschikkend gedeelte van het besluit wordt voorafgegaan door een circa 33 pagina's bestrijkende motivering;

## **2. Rechtspleging**

Overwegende dat de c.v. VLABRAVER, aan wie de bestreden vergunning werd verleend, met een verzoekschrift van 27 februari 1998 vraagt om in het administratief kort geding te mogen tussenkomen; dat op dit verzoek kan worden ingegaan;

## **3. Ten gronde : de ernst van de middelen**

Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten o.m. onder de voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten akte of verordening kunnen verantwoorden;

Overwegende, wat alle middelen betreft, dat bij de Raad van State tegen het bestreden besluit liefst 24 vorderingen tot schorsing zijn ingesteld, dat daarbij tientallen verschillende middelen en/of middelonderdelen, over honderden pagina's, worden opgeworpen; dat de Raad van State in een kort geding alleen kan en mag onderzoeken of die middel(onderdel)en op het eerste gezicht gegrond lijken; dat de Raad zich dan ook noodgedwongen moet beperken tot een prima facie-onderzoek van de middelen zoals ze zich in een eerste lezing

tot hun essentie laten herleiden, zonder noodzakelijk ieder argument afzonderlijk te beantwoorden;

4.1.1. Overwegende dat het eerste middel als volgt luidt :

"Schending van artikel 7, § 5 van het Milieuvergunningsdecreet van 28 juni 1985, van het besluit van de Vlaamse Regering d.d. 23 maart 1989 houdende organisatie van de milieueffectbeoordeling van bepaalde categorieën van hinderlijke inrichtingen, meer bepaald art. 7 daarvan, van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, meer bepaald het beginsel van de onpartijdigheid en van de artikelen 2 en 3 van de Motiveringswet van 29 juni 1991,

doordat het door deze bepalingen voorgeschreven milieueffectenonderzoek werd geleid door de heer Luc VAN MIDDEL, als coördinator, en deze coördinator eveneens en tegelijkertijd de dossierbeheerder voor de aanvrager van de milieuvergunning én het milieueffectenonderzoek is en,

terwijl artikel 7, § 5 van het Milieuvergunningsdecreet van 28 juni 1985, het besluit van de Vlaamse regering d.d. 23 maart 1989 en het beginsel van de onpartijdigheid vereisen dat een deskundige onafhankelijk en onpartijdig is en blijft ten aanzien van de aanvrager van het milieu-effectenrapport";

4.1.2. Overwegende dat het middel niet ernstig is om de volgende redenen :

4.1.2.1. Artikel 7, § 5, van het milieuvergunnings-decreet bepaalt :

"Het milieu-effectrapport en het veiligheidsrapport worden opgesteld op initiatief en op kosten van de aanvrager, door een college van deskundigen van verschillende disciplines te bepalen door de Vlaamse Regering. Deze bepaalt eveneens de wijze waarop de door haar gekende informatie over het leefmilieu ter beschikking wordt gesteld van het college van deskundigen";

Deze bepaling lijkt geen onpartijdigheidsplicht in hoofde van voornoemde personen in te houden.

De enige verplichting die uit deze decreetbepaling lijkt te kunnen afgeleid worden is deze van deskundigheid.

Het middel betwist deze deskundigheid als dusdanig niet.

4.1.2.2. Het middel bevat geen enkel argument ter ondersteuning van de bewering dat in casu het "onpartijdigheidsbeginsel" zou gelden, laat staan geschonden zou zijn.

4.1.2.3. Ook artikel 7 van het besluit van de Vlaamse regering van 23 maart 1989 houdende organisatie van de milieu-effectbeoordeling van bepaalde categorieën van hinderlijke inrichtingen (het MER-besluit) lijkt geen elementen te bevatten die wijzen op enige "onpartijdigheidsplicht".

Deze bepaling houdt integendeel in dat de deskundigen die het MER opstellen aangeduid worden door de initiatiefnemer.

4.1.2.4. De door de verzoekende partij aangehaalde rechtspraak en rechtsleer zijn in dit verband irrelevant en derhalve niet dienstig, vermits ze betrekking hebben op de regelgeving geldend in het Waalse Gewest, alwaar de plicht tot onafhankelijkheid is opgelegd door artikel 21 van het besluit van de Waalse Gewestexecutieve van 31 oktober 1991 tot uitvoering van het decreet van 11 september 1985 houdende organisatie van de milieu-effectbeoordeling in het Waalse Gewest;

4.2.1. Overwegende dat het tweede middel als volgt wordt geadstrueerd :

"Schending van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, meer bepaald het beginsel van de onpartijdigheid en artikel 63 van de Provinciewet, doordat de provincie Vlaams-Brabant enerzijds ten belope van 25% participeert in het kapitaal van de C.V. VLABRAVER, aanvrager van de vergunning, en

anderzijds de Bestendige Deputatie van de provincie Vlaams-Brabant (in gunstige zin) beslist heeft over de aanvraag,

terwijl, waar 3 medestemmende gedeputeerden namens de provincie Vlaams-Brabant zetelen in de Raad van Bestuur van de C.V. VLABRAVER, de Bestendige Deputatie of minstens de betrokken gedeputeerden zich krachtens artikel 63 van de Provinciewet hadden moeten onthouden van de stemming omtrent de milieuvergunningsaanvraag en de bestreden beslissing dit niet sanctioneert";

dat de verzoekende partij in de toelichting bij het middel nog betoogt dat een vermoeden van mogelijke partijdigheid voldoende is en dat de schending van het onpartijdigheidsbeginsel niet wordt goedge maakt door het volledige onderzoek van de vergunningsaanvraag in graad van beroep omdat door "de verwerping van het beroep de beslissing van de Deputatie uitwerking krijgt";

4.2.2. Overwegende dat de verwerende en de tussenkomende partijen terecht antwoorden dat het bestreden besluit in de plaats is gekomen van het besluit waartegen dat onderdeel is gericht; dat de aangehaalde gebeurlijke onwettelijkheid rechtgezet lijkt te zijn door het bestreden besluit, dat genomen is na een nieuw onderzoek van de zaak; dat het middelonderdeel bijgevolg niet ontvankelijk lijkt te zijn en derhalve niet ernstig is;

4.3.1.1. Overwegende dat als derde middel wordt opgeworpen :

"Schending van artikel 7 van het Milieuvergunnings-decreet van 28 juni 1985 en van artikel 4, 4e lid van het Besluit van de Vlaamse regering dd. 23 maart 1989 houdende organisatie van de milieu-effectbeoordeling van bepaalde categorieën van hinderlijke inrichtingen,

doordat de bestreden beslissing het besluit van de Bestendige Deputatie van Vlaams-Brabant bevestigt nopens de samenstelling en de volledigheid van het milieueffectenrapport, dat echter geen onderzoek van de alternatieven inzake inplanting, noch een analyse van de cumulatieve effecten van het project bevat,

terwijl het ingediende milieueffectenrapport een beschrijving en een verantwoording van het voorgestelde project en de vestigingsplaats, en een analyse van de alternatieven moet omvatten, evenals een beschrijving van de directe, en in voorkomend geval de indirecte, secundaire en cumulatieve effecten op korte, middellange en lange termijn";

dat het als volgt wordt toegelicht :

"Zonder enig cijfergegeven mee te delen in verband met andere localisaties en zonder zelfs maar de verplichte cumulatieve gevolgen inzake luchtverontreiniging te behandelen (zie verder), spreekt het recente MER in enkele zinnen het MER van 1990 tegen, terwijl het MER van 1990 op een gedetailleerde wijze vier verschillende plaatsen, meer bepaald Grimbergen, Kessel-Lo, Schelle en een andere site te Drogenbos op ongeveer 1.000 m van de huidige voorliggende inplanting, onderzocht. Volledigheids-halve dient daarbij in herinnering te worden gebracht dat Drogenbos in 1990 als minst geschikte localisatie werd geklasseerd.

De in het recente MER voorgestelde argumentatie is om volgende redenen onaanvaardbaar :

1° Met betrekking tot de luchtvervuiling en de getroffen bevolking :

De keuze van een inplantingsplaats moet minimaal rekening houden met drie factoren : de bestaande pollutie, de bijkomende pollutie ten gevolge van de verbrandingsoven en het bevolkingsaantal van het betrokken grondgebied. Maar, zoals het MER het zelf aangeeft, is de bestaande pollutie in de toekomstige impact-zone relatief belangrijk (tabel Lu 25, p. 112). Als voorbeeld :

|      | Achtergrond-concentratie ( $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ) | Richtwaarde ( $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ) | Grenswaarde ( $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ) |
|------|-------------------------------------------------------|------------------------------------------|------------------------------------------|
| Stof | 203-295                                               | 100                                      | 200                                      |
| S02  | 43-59                                                 | 100-150                                  | 280                                      |
| N02  | 76-107                                                | 135                                      | 160                                      |

Zodoende moet elke bijkomende vervuiling, zelfs van geringe omvang, vermeden worden.

Zorgwekkend is evenwel dat in het voorliggende geval dient vastgesteld te worden dat de bijkomende pollutie ver van verwaarloosbaar is. Als voorbeeld dient vermeld dat, in de toekomstige zone van het maximum-impact, de bijkomende vervuiling door de verbrandingsoven als volgt gekwantificeerd wordt :

16,11% tot 24,17% voor HCl

7,33% tot 11% voor HF

26,53% tot 36,40% voor S02

26,7% tot 37,6% voor N02

(Tabel Lu 25, p. 112).

Dergelijke projecties kunnen misschien aanvaard worden in gebieden met geringe bevolkingsconcentraties, maar niet in een gebied met een van de grootste bevolkingsdichtheden van ons land. Het is niet mogelijk een inplantingsplaats te vinden die de bevolking zwaarder, of een groter aantal inwoners, treft. (zie figuur 5.9.4, p. 493 MER).

Bovendien is Drogenbos, wat betreft de luchtverontreiniging, een 'speciale beschermingszone', d.w.z. 'een zone waarin de te verwachten toename van de verontreiniging ten gevolge van de stedelijke en industriële ontwikkelingen moet worden beperkt of voorkomen' (zie art. 1.1.2. VLAREM II - definities luchtverontreiniging).

Het is dan ook des te minder aanvaardbaar dat in het MER de cumulatieve effecten inzake luchtverontreiniging niet worden onderzocht. Stellen dat de gegevens hetzij onbekend zijn, hetzij niet worden geleverd gaat niet op voor de luchtverontreiniging en is geen rechtsgrond om de verplichting, opgelegd door art. 4, 4°, laatste lid van het Besl. Vl. reg., 23 maart 1989, houdende organisatie van de milieueffectbeoordeling van bepaalde categorieën van hinderlijke inrichtingen in het geheel niet na te leven.

2° Met betrekking tot het verkeer :

In grote lijnen stelt het MER van 1990 dat de keuze van Drogenbos als inplantingsplaats verworpen wordt om reden van de toen reeds zeer intense verkeersellende op de ring rond Brussel en omdat tevens het aantal kilometers naar Drogenbos als te hoog werd aangerekend.

Het huidige voorliggende MER weerlegt dit argument op de grond dat de nieuwe site de mogelijkheid biedt de afvalstoffen via het kanaal aan te brengen.

Na een aandachtige lectuur van het MER dient vastgesteld te worden dat een gedeeltelijk vervoer via het kanaal het voorwerp uitmaakt van een tweede in overweging genomen scenario. Het eerste scenario, meer bepaald het transport via de weg (punt 3.5, 73 en het volgende MER) maakt het voorwerp uit van de bouwvergunning ingediend door VLABRAVER, waarbij de aanpassingswerken aan de kaden niet voorzien zijn. Zelfs als zou het tweede scenario gevolgd worden - waarvoor geen bouwvergunning werd aangevraagd - dan blijven de mogelijkheden beperkt, omwille van vervoertechnische vereisten en hoge investeringskosten (MER punt 3.5.3, p. 74). Volgens tabel 3.4 (MER, p. 75) blijven er 9.923 trajecten per jaar uit te voeren met de vrachtwagen.

Zelfs in de overtuiging dat de nabijheid van het kanaal als een doorslaggevend voordeel wordt beschouwd, dan nog had men moeten onderzoeken of langs de tientallen kilometers van dit kanaal, of andere bevaarbare waterlopen, er geen andere inplantingsplaatsen, met minder vervuiling, met mindere bevolkingsdichtheid en beter gesitueerd op het vlak van het vervoer in aanmerking kwamen.

Precies hier faalt het MER nogmaals : alternatieven worden niet onderzocht, alhoewel dit verplicht is (art. 7, § 3, 3° Milieuvergunningsdecreet en art. 4 en 9, § 2, Besl. Vl. Reg. 23 maart 1989, voormeld).

Dat het MER - in strijd met het voormeld artikel 7, § 3, 1° van het Milieuvergunningsdecreet - geen verantwoording van de keuze van vestingsplaats biedt, hoeft niet te verwonderen.

De auteur van het MER geeft het uitdrukkelijk toe door te vermelden dat 'de keuze van de inplantingsplaats Drogenbos voor het deskundigenteam tevens een opgelegd gegeven was' (MER 11.4.9 p. 286) en 'het project MER heeft niet de bedoeling om te verifiëren of de gestelde beleidskeuzen verantwoord zijn' (MER pt II 2.2., p. 273 - deel II - niet-technische

samenvatting). Door die bepaling op te leggen aan het MER is artikel 7, § 3, 1° dan ook manifest geschonden of, in ander bewoordingen gesteld : in het licht van de bescherming van het leefmilieu kan het voorgestelde MER de keuze van de inplantingsplaats op geen enkele wijze rechtvaardigen.

Bovendien wordt de "keuze" van Drogenbos als inplantingsplaats enkel verantwoord geacht bij aanvoer van 2/3 van de te verwerken afval langs het kanaal. Maar het dossier bevat geen enkele garantie voor aanvoer langs het kanaal. Integendeel impliceert zo'n aanvoersysteem het nog realiseren van een hele reeks bijkomende infrastructuur (overslaginrichtingen; aanpassingswerken aan de kade, enz. ...) waarvan de zekerheid van hun realisering helemaal niet vastligt. Integendeel. Bovendien is deze aanvoer gehypothekeerd door de zeer hoge kostprijs ervan.

Bovendien wordt in de vergunning de door het MER vooropgestelde aanvoer van 2/3 (of 66,6 %) langs het kanaal sterk afgezwakt tot de voorwaarde van 50 % (in gewicht) aanvoer per schip. Het MER ontkomt dan ook niet aan het verwijt niet veel meer te zijn dan de a posteriori verantwoording van een reeds genomen beslissing, en is helemaal niet, zoals het hoort, het uitgangspunt om met kennis van zaken ná dat MER een beslissing te nemen.

De substantiële vormvereiste van artikel 7, § 1, werd derhalve geschonden";

4.3.1.2. Overwegende dat het standpunt van de verwerende partij als volgt kan samengevat worden :

Het MER-besluit van 1989 verplicht de aanvrager van een milieuvergunning niet om in het MER de door hem voorgestelde vestigingsplaats op "comparatieve wijze" te verantwoorden.

Er dient enkel uiteengezet te worden wat de te verwachten gevolgen zijn voor het milieu van de voorgestelde vestigingsplaats (projectMER).

Dat is in casu gebeurd : het MER bevat gedetailleerde gegevens omtrent de te verwachten weerslag van het voorgestelde project op het milieu.

De vergunning kan dan enkel toegestaan of geweigerd worden voor die welbepaalde plaats. Een

vergelijking van theoretisch mogelijke vestigingsplaatsen is een taak van de overheid, die dit kan doen in een beleidsMER.

In het MER wordt tenslotte een bondige verantwoording gegeven van de voorgestelde vestigingsplaats.

Artikel 7, § 3, 2° van het Milieuvergunningsdecreet verplicht niet tot het maken van een effectenstudie van alternatieve vestigingsplaatsen.

De alternatieven die in een MER moeten worden onderzocht zijn uitvoeringsalternatieven (d.w.z. alternatieven voor de voorgestelde technieken).

Het MER bevat wel degelijk een studie van deze uitvoeringsalternatieven.

Wat de cumulatieve effecten betreft, heeft het college van deskundigen gekozen voor een benadering via het hanteren van immissieachtergrondwaarden.

Hierbij werden zowel de bestaande als de toekomstige cumulatieve effecten onderzocht,

en dit van de tussenkomende partij :

Inzake de kritiek op het onderzoek van alternatieve vestigingsplaatsen, moet rekening worden gehouden met het onderscheid tussen een beleidsMER en een projectMER.

Het projectMER heeft niet als opdracht de beste oplossing voor het afvalstoffenprobleem te zoeken, maar dient enkel de milieu-effecten van de gevraagde installatie te evalueren. Er bestaat volgens artikel 7 van het milieuvergunningdecreet en volgens de artikelen 4, 2 en 9, § 2, van het MER-besluit geen verplichting om in het projectMER alternatieve of hypothetische vestigingsplaatsen te onderzoeken.

De vergunning kan enkel toegestaan of geweigerd worden voor een welbepaalde plaats.

In het opgemaakte MER wordt trouwens een verantwoording gegeven voor de gekozen vestigingsplaats (p. 48 e.v. van het MER).

In die verantwoording wordt een evaluatie gemaakt van de effecten op het verkeer en op de lucht.

Er is in het projectMER wel degelijk een analyse gemaakt van de gevolgen van de verbrandingsoven voor de omgeving in het projectMER.

De tussenkomende partij geeft een vrij gedetailleerde uiteenzetting van de analyses die in het MER staan. Samengevat komt het erop neer dat er rekening is gehouden met de cumulatieve effecten en met andere verontreinigingsbronnen in de buurt, dat de effecten van additionele bronnen zijn nagegaan, dat een hele reeks bijzonder zware veiligheidsmarges zijn ingebouwd bij de beoordeling van de synergetische effecten van de verschillende polluenten, dat de effecten op korte, middellange en lange termijn zijn onderzocht, en dat het MER besloten heeft dat de effecten van de inrichting op de omgeving te verwaarlozen zijn;

4.3.2. Overwegende dat het middel niet ernstig is om de volgende redenen :

4.3.2.1.1. Luidens het ingeroepen artikel 7, § 3, 1° van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning (het milieuvergunningsdecreet) moet het MER o.m. een beschrijving en een verantwoording van de vestigingsplaats bevatten.

4.3.2.1.2. In het MER wordt aangaande de verantwoording van de gekozen vestigingsplaats gesteld :

"In december 1990 werd een MER opgesteld om de keuze te bepalen van de inplantingsplaats van de installatie (...). Eén van de onderzochte sites was gelegen te Drogenbos op ca 1000 m van de huidige inplantingsplaats. De site is in het MER niet weerhouden als keuze met de minste milieu-effecten omwille van volgende negatieve scores:

1) Lucht: het aantal beïnvloede inwoners.  
Dit is mathematisch juist gezien de ligging in het stedelijk gebied.  
Deze negatieve score is evenwel niet relevant wanneer de beïnvloeding op zich te verwaarlozen is.

2) Bodem/Water:

a) Algemene situering t.o.v. het landschap  
Deze factor vervalt gezien de installatie thans in het landschapsbeeld komt dat reeds beïnvloed is door de elektriciteitscentrale van Drogenbos.

b) Beïnvloeding van het oppervlaktewater.  
Deze factor vervalt aangezien in het huidige project geen lozing van bedrijfsafvalwater op oppervlaktewater zal optreden.

3) Verkeer: de negatieve score ingevolge het aantal vrachtwagenkilometers, de uitlaatgasemissies en de passages over filepunten vervallen omwille van de mogelijkheid om op de thans gekozen site afvalaanvoer en residuafvoer over het Kanaal te voorzien.  
De huidige site te Drogenbos wordt hierdoor in vergelijking aanvaardbaar t.o.v. de beste score in het inplantings-MER van 1990 (Grimbergen)"

en

"De keuze van de inplantingsplaats (Drogenbos) was voor het deskundigenteam tevens een opgelegd gegeven. Niettemin verwijzen we naar hoofdstuk 2.2.7. waarbij de keuze van de inplantingsplaats wordt besproken, en waaruit blijkt dat deze aanvaardbaar is".

4.3.2.1.3. Het eerstvermelde uittreksel uit het MER bevat een verantwoording van de gekozen inplantingsplaats t.o.v. een MER opgesteld in 1990, waarin een aantal mogelijke vestigingsplaatsen met elkaar werden vergeleken.

Deze uiteenzetting lijkt op het eerste gezicht te voldoen aan de notie "verantwoording van de vestigingsplaats".

Het middelonderdeel vermengt de schending van de formele motiveringsplicht met inhoudelijke kritiek op de bedoelde verantwoording.

Mede gelet op het technisch karakter van deze kritiek leent dit onderzoek zich niet tot een onderzoek binnen de kortgedingprocedure.

4.3.2.1.4. Ook de kritiek op het tweede vermelde uittreksel van het MER kan bijgevolg prima facie niet in aanmerking genomen worden.

Bovendien blijkt in de huidige stand van het geding niet op grond van welke andere bepaling de opstellers van het MER ter zake meer moesten doen dan hetgeen zij in casu gedaan hebben.

Voornamelijk dient zich, prima facie, geen regel aan die inhoudt dat het MER alle theoretisch mogelijke vestigingsplaatsen aan een vergelijkend onderzoek, rekening houdend met alle mogelijke parameters, zoals bijvoorbeeld de te verwachten luchtverontreiniging en de te verwachten invloeden op de verkeersstromen moet onderwerpen.

4.3.2.1.5. Artikel 4, 4°, van het MER-besluit bepaalt :

"Art. 4. Het in artikel 2 bedoelde milieu-effect-rapport dient ten minste de volgende informatie te verstrekken :

(...)

4. Een beschrijving van de waarschijnlijk significante milieu-effecten van het voorgestelde project ten gevolge van :

a) het bestaan van het project;  
b) het gebruik van de natuurlijke hulpbronnen;  
c) de lozing van verontreinigde stoffen, het ontstaan van milieuhinder en de eliminering van afvalstoffen, en beschrijving van de methode die werd gebruikt voor de milieu-effectbeoordeling.

Deze beschrijving moet betrekking hebben op de directe, en in voorkomend geval op de indirecte, secundaire en cumulatieve effecten op korte, middellange en lange termijn, permanent en tijdelijk positief en negatief van het project.

4bis. In voorkomend geval een beschrijving van de waarschijnlijk significante milieu-effecten van het voorgestelde project op het grondgebied van een naburige Lid-Staat van de Europese Unie of op het grondgebied van een ander Gewest";

Het middel lijkt niet concreet aan te tonen dat deze bepaling is miskend.

Uit een eerste lezing van de toelichting lijkt te moeten afgeleid worden dat deze in wezen enkel

betrekking heeft op de verantwoording van de keuze van de inplantingsplaats.

Minstens maakt die toelichting prima facie geen duidelijk onderscheid tussen enerzijds de schending van de ingeroepen bepaling van het milieuvergunningsdecreet en deze van het MER-besluit.

De inhoudelijke kritiek van de verzoekende partij op de inhoud van het MER leent zich bovendien binnen het raam van het kort geding niet tot een onderzoek en een beantwoording ervan in al zijn aspecten en facetten.

Globaal bekeken, afgezet tegen het verweer van de verwerende en de tussenkomende partijen, overtuigt de uiteenzetting van de verzoekende partijen de Raad van State er prima facie niet van dat de ingeroepen bepalingen zijn miskend;

4.4.1.1. Overwegende dat het vierde middel zich beroept op :

"Schending van de artikelen 7, § 3 en 9, § 5 van het Milieuvergunningsdecreet van 28 juni 1985, van de artikelen 4.1. b, 17 § 2 en 18 van het Besluit van de Vlaamse Regering dd. 23 maart 1989, van de artikelen 5 § 2, 35 1° c van het Besluit van de Vlaamse Regering van dd. 6 februari 1991 (VLAREM I) en van de artikelen 1.1.2. en 5.2.3.3.4. van het Besluit van de Vlaamse Regering dd. 1 juni 1995 (VLAREM II) en het rechtszekerheidsbeginsel,

doordat noch uit de vergunningsaanvraag, noch uit de vergunning, noch uit de bestreden beslissing de werkelijke maximale emissiegrenswaarden en de werkelijke maximale capaciteit kunnen worden afgeleid,

terwijl de als geschonden opgegeven bepalingen vereisen dat dit wordt bepaald c.q. bepaalbaar is";

dat het als volgt wordt toegelicht :

"1. Artikel 1.1.2. 'Definities afvalstoffenverwerking', VLAREM II bepaalt de nominale capaciteit van verbrandingsovens als volgt :

'de gezamenlijke capaciteit van de ovens waaruit de inrichting bestaat, zoals berekend door de fabrikant en bevestigd door de exploitant, met inachtneming van in het bijzonder de verbrandingswaarde

van de afvalstoffen, uitgedrukt als de hoeveelheid afvalstoffen die per uur kunnen worden verbrand'.

Te dezen moet worden vastgesteld dat noch de vergunningsaanvraag, noch de vergunning, noch de bestreden beslissing een dergelijke berekening door de fabrikant vermelden.

Dit is ook onmogelijk daar de fabrikant van de te plaatsen ovens heden nog niet gekend is. Deze moet immers worden aangeduid door een procedure van aanbesteding, die nog steeds lopende is.

Het in hoofdstuk III ('In milieu-effectenrapport te verstrekken informatie') opgenomen artikel 4 van het besluit d.d. 23 maart 1989 verplicht een milieu-effectenrapport echter om onder meer de fysieke kenmerken van het gehele project te vermelden, alsmede een beschrijving van de productieprocessen te verstrekken.

Ook deze bepalingen worden geschonden, nu de attestatie van de toekomstige fabrikant geheel ontbreekt. Krachtens de artikelen 17, § 2 en 18 van het besluit van 6 februari 1991 had het milieu-effectrapport dan ook niet als volledig mogen worden verklaard.

Minstens had de bestreden beslissing deze onregelmatigheid moeten sanctioneren.

2. Artikel 5.2.3.3.4. VLAREM II stelt dat :

'Iedere verbrandingsinstallatie van huishoudelijke afvalstoffen aan de volgende voorwaarden moet voldoen wanneer ze in dienst worden genomen :

- 1) de concentratie van koolstofmonoxide (CO) in de rookgassen mag niet hoger zijn dan 100 mg/Nm<sup>3</sup>;
- 2) de concentratie van vervuillende stoffen in de rookgassen als dagelijks gemiddelde mag niet hoger zijn dan :

Emissiegrenswaarden in mg/Nm<sup>3</sup> in functie van de nominale capaciteiten van de verbrandingsinrichting

| verontreinigende stof                                                                 | minder dan 3 ton/uur | van 3 ton/uur tot 30 ton/uur | meer dan 30 ton/uur |
|---------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|------------------------------|---------------------|
| 1. Totaal stof :                                                                      | 100                  | 30                           | 10                  |
| 2. Gas- en dampvormige organische stoffen uitgedrukt als totaal organische koolstof : | 20                   | 20                           | 20                  |
| 3. Gasvormige anorganische chloriden uitgedrukt in HCl                                | 100                  | 50                           | 10                  |
| 4. Gasvormige anorganische fluoriden uitgedrukt als HF                                | 4                    | 2                            | 1                   |



|                                                                         |   |     |     |
|-------------------------------------------------------------------------|---|-----|-----|
| vanadium en<br>vanadiumverbin-<br>dingen uitgedrukt<br>als vanadium (V) |   |     |     |
| en<br>tin en tinverbin-<br>dingen uitgedrukt<br>als tin (Sn) :          | 5 | 1.5 | 0.5 |

(\*) gemiddelde waarden over een bemonsteringsperiode van minimaal 0.5 en maximaal 8 uur'.

Artikel 1.1.2. VLAREM II kent als definitie van 'emissiegrenswaarde' het volgende :

'concentratie van verontreinigende stoffen die niet mag worden overschreden in emissies afkomstig van inrichtingen gedurende een bepaalde periode'.

Grenswaarden mogen volgens dezelfde bepaling niet worden overschreden, tenzij in geval van overmacht.

Volgens de vergunningsaanvraag (nogmaals : de attestatie van de fabrikant ontbreekt) kennen beide geplande ovens een capaciteit van 14 ton/uur (samen-gevoegd dus 28 ton/u) zodat minimaal 11.300 kJ/kg wordt veroorzaakt.

Zowel blijkens verklaringen van VLABRAVER tijdens de informatievergaderingen, als blijkens de overwe-gingen van de Bestendige Deputatie van Vlaams-Brabant blijkt dat de werkelijke capaciteit van beide ovens met grote waarschijnlijkheid beduidend hoger zal liggen (VLABRAVER sprak tijdens de informatieverga-deringen zelfs van 41,44 ton/uur).

De Bestendige Deputatie zegt hierover het volgen-de :

'het MER en de milieuaanvraag zijn gebaseerd op een capaciteit per uur. De capaciteit van een verbrandingsoven is ook gekoppeld aan de calorische waarde van de brandstof. Zodus, daalt de calorische waarde van de afvalstoffen, dan zou de capaciteit van de verbrandingsoven moeten stijgen, en als de calorische waarde van de afvalstoffen toeneemt dan daalt de capaciteit van de verbrandingsoven (vgl. diagram van de verbrandings-oven). De aanvraag rekent met een capaciteit van 28 ton/u bij een calorische waarde van 11.300 kJ/kg, dit is 206.000 ton/j.

Het nieuwe Afvalstoffenplan 1997-2001 verwacht niet dat de calorische waarde van het huishoudelijk afval zou dalen (en de capaciteit van de oven dus groter zou zijn) en rekent met een calorische waarde van 12.000 kJ/kg';

en

'10) Er is geen discrepantie tussen de in het MER en in het lastenboek vooropgestelde capaciteit. Het MER en milieuaanvraag hebben betrekking op een installatie van ca 207.000 ton, d.i. 28 ton/u bij een verbrandingswaarde van 11.3000 kJ/kg.

De capaciteit van een thermische installatie is inherent verbonden aan de calorische waarde van de brandstof (cfr. definitie VLAREM II).

Uit de ovendiagram van het aanbestedingsdossier blijkt dat wanneer de calorische waarde zou terugvallen op 8.400 kJ/kg, inderdaad 47,6 ton en 350.000 ton/jaar zou kunnen verbrand worden.

Wanneer de calorische waarde daarentegen zou toenemen tot 16.800 kJ/kg dan zou de capaciteit dalen tot 23,8 ton/u en 180.000 ton/jaar. Het ovendiagram uit het aanbestedingsdossier (dat geen dossierstuk is dat deel uitmaakt van de milieuvergunningaanvraag) wordt door bezwaarindienster dus verkeerd geïnterpreteerd. Uit de ovendiagram blijkt dat indien de calorische waarde van het afval zou dalen (bv. het aangevoerde afval bevat geen GFT), dan zou de tonnage die in de oven aangevoerd moet (kan) worden, groter zijn.

Men heeft immers meer 'brandstof' nodig om een zelfde rendement te bekomen.

Het ontwerpafvalstoffenplan 1997-2001 verwacht dat de calorische waarde van huishoudelijk afval rond de 12.000 kJ/kg zou liggen eerder dan dat ze zou dalen (uiteraard want dit zou betekenen dat de inspanningen voor selectieve inzameling zouden achteruitgaan) onder het designpunt van de installatie.

De capaciteitskeuze voor de oven van Drogenbos is dus ook zeer realistisch ingeschat.

Naar verluidt werd het lastenboek overigens zo opgesteld dat toch de normen voor een installatie van meer dan 30 ton/u dienen gerespecteerd te worden, dat dus duidelijk een winst voor het milieu betekent'.

Er moet dus worden besloten dat het onmogelijk is om de werkelijke, maximale capaciteit van de geplande ovens te kennen, terwijl met zekerheid kan worden gesteld dat de werkelijke capaciteit van de ovens 30 ton/u overschrijdt.

Nochtans eist VLAREM II dat de aangegeven en vergunde grenswaarden niet mogen worden overschreden (cfr. supra).

De vergunningsaanvraag vermeldt echter de volgende emissiegrenswaarden :

|                                  | Vergunnings<br>aanvraag | Artikel 5.2.3.4.<br>VLAREM II |
|----------------------------------|-------------------------|-------------------------------|
| Zwevende assen<br>en restfractie | 30                      | 10                            |
| Organische stof-<br>fen          | 20                      | 10                            |
| HCL                              | 50                      | 10                            |

|                  |     |      |
|------------------|-----|------|
| HF               | 2   | 1    |
| SO <sub>2</sub>  | 300 | 50   |
| NO <sub>2</sub>  | 400 | 400  |
| CO               | 100 | 100  |
| Cd = Tl          | 0,1 | 0,05 |
| Hg               | 0,1 | 0,05 |
| Zware materialen | 1,5 | 0,5  |

Artikel 5.2.3.3.4. VLAREM II wordt derhalve geschonden";

4.4.1.2. Overwegende dat de verwerende en de tussenkomende partijen het middel op minstens even omstandige wijze als de verzoekende partij, betwisten;

4.4.2. Overwegende dat het middel zich, voornamelijk gelet op de techniciteit ervan, binnen het raam van het kort geding niet leent tot een onderzoek en een beantwoording ervan in al zijn aspecten en facetten; dat, globaal bekeken, afgezet tegen het verweer van de verwerende en de tussenkomende partijen, de uiteenzetting van de verzoekende partij de Raad van State er prima facie niet van overtuigt dat de ingeroepen bepalingen zijn miskend; dat het middel niet ernstig voorkomt;

5. Overwegende dat derhalve aan de desbetreffende voorwaarde gesteld door artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State niet is voldaan; dat die vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen,

## **B E S L U I T :**

### **Artikel 1.**

Het verzoek tot tussenkomst van de c.v. VLABRAVER in het administratief kort geding wordt ingewilligd.

### **Artikel 2.**

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

### **Artikel 3.**

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

De kosten van de tussenkomst, bepaald op vijfduizend frank, komen ten laste van de tussenkomende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op vijftwintig januari 1900 negenenne-  
gentig, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

|        |               |                  |
|--------|---------------|------------------|
| Mevr.  | M.-R. BRACKE, | kamervoorzitter, |
| de HH. | R. STEVENS,   | staatsraad,      |
|        | D. MOONS,     | staatsraad,      |
| Mevr.  | A. WIJNANTS,  | griffier.        |

**De griffier,**

**De voorzitter,**

**A. WIJNANTS.**

**M.-R. BRACKE.**